

Als decaan van de faculteit Katholieke Theologie in Tilburg zette Adelbert Denaux de voorbije twee jaar Nederlands enige kerkelijk erkende theologische academische opleiding op de sporen. 's Weekends vertoefte de Brugse rustend professor aan de K.U.Leuven doorgaans in Leuven, waar hij geestelijk directeur is van het seminarie Leo XIII. Zijn schaarse vrije tijd besteedt hij aan nationale en internationale commissies.

Ilse Van Halst

'Ik hoop mensen nieuwsgierig te maken'

ADELBERT DENAUX

NIET ENKEL in Rome en in de missies weten ze hun noeste vlijt te waarderen, ook bij onze noorderburen lijken Vlamingen in trek. „Op een bepaald moment werden drie van de zes faculteiten in Tilburg geleid door Vlamingen”, lacht Denaux. Afgezien van de karnemelk met broodjes die er hem soms als lunch wordt voorgezet („en waarmee je leert leven”), voelt de Bruggeling zich in Tilburg als een vis in het water. Het beruchte Nederlandse recht-voor-z'n-raapse weet hij best te smaken. „Nederlanders zeggen je vlakaf waar het op staat, en niet enkel als je het niet goed doet. Het doet best deugd te vernemen dat je aanpak wordt gewaardeerd.”

– *U bent priester en professor. Twee verschillende roepingen?*

Je leeft maar één keer, leerde ik als knaap in de KSA. Dus moet je juiste keuzes maken, om zo dienstbaar mogelijk te zijn met alle talenten die je meekreeg. Na jaren wikken en wegen koos ik aan het eind van de humaniora bewust voor het priesterschap. Mijn ouders, overtuigde christenen, steunden me daarin.

Dat ik professor werd, is veeleer het gevolg van een samenloop van omstandigheden. Na een jaar filosofie aan het grootseminarie in Brugge werd ik naar Leuven gezonden. Ik studeerde er Germaanse letteren, achteraf bekeken een zeer nuttige keuze voor mijn latere loopbaan. Nadien studeerde ik theologie in Brugge en Leuven, omdat ik als priester zo goed mogelijk op de hoogte wilde zijn van de inhoud van ons geloof. Een priester moet tenslotte weten waarover hij praat.

– *Mensen binnenleiden in het Woord van God, het loopt als een rode draad door uw leven.*

Van mijn vader, een onderwijzer die een reeks schoolboeken met de titel *Bijbelse bronnen* schreef, kreeg ik de interesse voor de Schrift mee. Als theoloog mag ik mijn hele leven putten uit de Bijbel en dit doorgeven aan anderen door studiewerk. Exegese, Bijbeluitleg, is voor mij een hulpmiddel om het neergeschreven

Adelbert Denaux: 'Twijfelzucht is bij ons te groot om sekten echt tot een probleem te maken' © Hugo Maris

Woord van God, de bron van ons geloof, met meer aandacht en toewijding te lezen en te ondervragen. Ik hoop dat ik in mijn lessen iets van die nieuwsgierigheid kan overbrengen, zodat mijn studenten zien dat er meer in de Bijbel zit dan ze op het eerste gezicht menen.

Het is niet omdat er minder priesters zijn, dat ook de belangstelling voor de grote christelijke traditie en voor de Bijbel vermindert. Ook in niet-christelijke kringen is er vandaag onmiskenbaar interesse voor religieuze thema's, eigenlijk voor alles wat buiten het 'beheersbare' valt. Dit vormt voor priesters en theologen een ideaal aanknopingspunt om mensen aan te spreken en gevoelig te maken voor Gods Woord.

– *Hoe komt u als Vlaming in Nederland terecht?*

Niet enkel heb ik er familie, in de jaren 1980 zond kardinaal Danneels me naar Nederland als objectief waarnemer. Ik moest er evalueren hoe geschikt de toenmalige vijf theologische faculteiten waren voor de priesteropleiding. Ik ken de Nederlandse situatie dan ook vrij goed.

Maar om een lang verhaal kort te maken, toen de Nederlandse bisschoppen in 2007 besloten één enkele faculteit Katholieke Theologie op te richten, met hoofdzetel in Utrecht en een afdeling in Tilburg, werd ik aangezocht als decaan.

Mijn eerste opdracht bestond erin de gemoeiden te bedaren en de mensen warm te maken voor het nieuwe project, want een fusie tussen verschillende faculteiten gaat altijd gepaard met onrust en onzekerheid. Tegelijk moest ik het imago van de nieuwe faculteit opkrikken. Er deden immers geruchten de ronde dat ze genuilkorfd werd door het Vaticaan, dat de nieuwe faculteit erkende als enige in Nederland die kerkelijke graden mocht afleveren. Critici vreesden dat het wetenschappelijke werk daaronder zou leiden.

Vandaag mag ik gerust stellen dat we erin zijn geslaagd de faculteit zowel wetenschappelijk als

Het is niet omdat er minder priesters zijn, dat ook de belangstelling voor de grote christelijke traditie en voor de Bijbel vermindert

kerkelijk op het goede spoor te zetten. Collega's van andere faculteiten zien in dat we geen oogkleppen voor hebben, maar willen nadenken over het geloof in het licht van de hedendaagse cultuur, trouw aan de kerkelijke traditie enerzijds, maar anderzijds ook met grote openheid en de nodige kritische zin.

– *Een andere constante in uw leven is uw bekommerning om de eenheid, onder de verschillende christelijke Kerken zowel als onder alle mensen.*

Op de voet van de kelk die ik bij mijn priesterwijding van mijn familie kreeg, liet ik graveren *Opdat allen één zijn*, me toen nog niet bewust van de rol die de eenheid in mijn leven zou spelen. Toch boezemde het me toen reeds belangstelling in: hoe komen mensen tot eenheid? Welke rol kan het christendom hierin spelen? Waarom is het makkelijker verdeeldheid te zaaien?

Meteen na het Tweede Vaticaans Concilie werd ik voorzitter van de kersverse diocesane commissie voor oecumene in Brugge. We zochten toenadering tot protestanten, anglicanen en orthodoxen in ons bisdom en legden contact met het anglicaanse bisdom Lincoln in Engeland, waarmee we nog steeds heel wat activiteiten organiseren.

Een dergelijke concrete vorm van oecumene is uitermate belangrijk. Oecumene verloopt niet louter via boeken, maar vooral via mensen. Je moet de ander echt ontmoeten als ander, dan pas leer je hem kennen.

– *Andere rode draad: de sekten. Nog steeds bent u lid van het Informatie- en Adviescentrum inzake Schadelijke Sektarische Organisaties dat werd opgericht door de Belgische Staat.*

Het was mijn aandacht voor de oecumene die me ertoe aanzette na te denken over sekten. Hoe komt het, vroeg ik me af, dat bepaalde mensen zich afsluiten voor dialoog en niet in gesprek willen treden met andersdenkenden in de christelijke wereld?

Ik besepte dat sommige groeperingen zich radicaal verzetten tegen de oecumene, omdat ze menen dat alleen zij de waarheid in pacht hebben. Mensen die hun geloof bedreigd weten door de hedendaagse cultuur verschansen zich achter wat zij beschouwen als het belangrijkste fundament (vandaar de term fundamentalisme) van hun geloof, namelijk de letterlijke interpretatie van hun heilige Schriften.

Vandaag is de problematiek wat uit het nieuws verdwenen, maar in bepaalde landen in de derde wereld vormen sekten een ernstige bedreiging. Ook in eigen land kan een aantal groepen gevaarlijk zijn voor het welzijn van sommige mensen. Overal waar religie is, is er kans tot ontsparing. Als iemand meester is over de ziel en het hart van anderen, kan het mislopen. Overal waar de naam van God wordt misbruikt en in zijn naam mensen worden aangezet tot handelingen die niets met God te maken hebben, zit het fout. Gelukkig is in ons landje de twijfelzucht zo groot, dat het verschijnsel sekten marginaal blijft. Maar we moeten waakzaam blijven.